

Jak działa system bankowy?

Czym jest bank

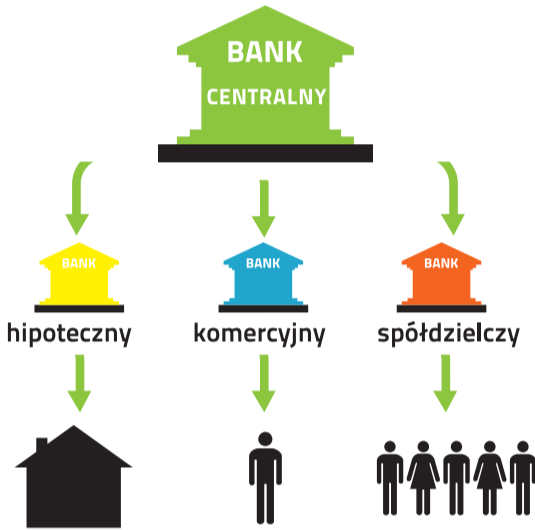
- Bank to instytucja finansowa udzielająca kredytów z pieniędzy uzyskanych od ludności i firm.
- To przedsiębiorstwo usługowe, które gromadzi pieniądze i zarządza nimi, a także udziela pożyczek osobom, firmom, instytucjom czy państwu.
- Wszystkie banki podlegają specjalnym regulacjom i nadzorowi organów publicznych.

System bankowy

Składa się z banku centralnego (emisyjnego), instytucji bankowych, zasad ich współdziałania i relacji z otoczeniem. Są to zatem banki (komercyjne, spółdzielcze, hipoteczne, inwestycyjne itd.) i odpowiednie przepisy i regulacje istniejące w państwie (w tym prawo bankowe i inne ustawy).

Nowoczesny system bankowy w Polsce powstał w 1990 r. Polski system bankowy jest zbliżony do przyjętego w większości krajów Unii Europejskiej. Jest to tzw. model niemiecko-japoński. Bank centralny koncentruje się w nim na obserwacji poziomu i zwalczaniu inflacji.

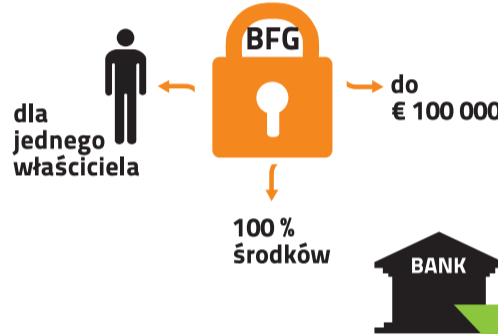
Banki komercyjne są bardzo istotne w gospodarce, bo zaspokajają popyt na pieniądze. Bez banków przepływ środków finansowych byłby droższy i powolniejszy. Ucierpiałby na tym wzrost gospodarczy. Najważniejsze są banki uniwersalne, które prowadzą wszystkie rodzaje operacji bankowych. Konkurencja między bankami komercyjnymi stanowi najlepszą gwarancję umiarkowanych cen za ich usługi.

- Pieniądże złożone w banku zapisuje się na rachunku właściciela.
- Wartość środków na rachunku zmienia się po kolejnych wpłatach i wypłatach, a także po dodaniu oprocentowania.
- Wraz z depozytami innych właścicieli pieniądze trafiają do puli na kredyty, a pewną część bank przechowuje jako rezerwę obowiązkową.
- O wysokości rezerwy obowiązkowej w bankach komercyjnych decyduje Narodowy Bank Polski.
- Kredyty służą do zakupu dóbr i usług, a pieniądze uzyskane w ten sposób są znowu wpłacane do banku.
- Tam są dzielone na rezerwę i na środki na następny kredyt, który pozwala na dalsze zakupy.
- Podobny proces powtarza się. Banki komercyjne w ten sposób kreują pieniądź.

Pieniądze jak w banku

Bezpieczeństwo depozytów zapewnia Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG). BFG chroni środki pieniężne i depozyty osób fizycznych i innych podmiotów, ulokowane w bankach. Lista banków objętych gwarancjami BFG znajduje się na stronie www.bfg.pl.

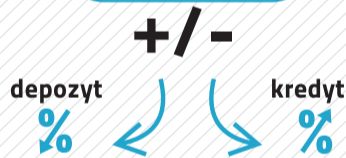

Jak działa bank komercyjny

Zarobek banku pochodzi z różnicy w oprocentowaniu kredytów (dłużnicy płacą więcej) i depozytów (właściciele depozytów otrzymują niższe odsetki). Taką działalność prowadzą banki komercyjne.

Banki komercyjne zbierają depozyty od gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, a następnie pożyczają je innym firmom, instytucjom i osobom, które potrzebują środków na inwestycje, zakup dóbr trwałego użytkownika lub na pokrycie bieżących kosztów działalności.

zarobek z różnicy w oprocentowaniu

Zadania banku komercyjnego

- ZAPEWNIĄ PŁYNNOŚĆ** – dłużnicy wpłacają pieniądze do banku, który wypłaca je ich wierzycielom
- ZMNIĘDZA KOSZTY** gromadzenia gotówki
- OCENIA ZDOLNOŚĆ KREDYTOWĄ** – sprawdza, czy dochody klientów banku wystarczą na spłatę ich zobowiązań
- OGRODZAJA RYZYKO DEPOZYTÓW** – środki od klientów trafiają do wielu kredytobiorców, niewypłacalność jednego dłużnika nie oznacza straty pieniędzy

Podstawowe zadania banku centralnego

Narodowy Bank Polski

Zadaniem banku centralnego (NBP) jest emisja pieniądza i prowadzenie polityki monetarnej. Celem NBP jest troska o wartość pieniądza i stabilność cen, czyli przeciwdziałanie inflacji.

Zgodnie z Konstytucją, NBP jest całkowicie niezależny. Rząd i politycy nie mają prawa wpływać na decyzje NBP, nawet jeśli się z nimi nie zgadzają.

Model anglosaski

W modelu anglosaskim bank centralny – jak FED w USA – wpływa na sytuację gospodarczą, pobudza koniunkturę i zwalcza bezrobocie. Dużą rolę odgrywają tam banki inwestycyjne, które zajmują się doradztwem kapitałowym, emisją papierów wartościowych i operacjami na rynkach finansowych. W USA banki inwestycyjne są zwykle wyraźnie wyodrębnione od innych banków. W Europie banki mają z reguły charakter uniwersalny, czyli łączą cechy banku inwestycyjnego z działalnością depozytową i kredytową.

Po co tyle banków

W Polsce działa obecnie ponad 70 banków komercyjnych i dwie duże grupy banków spółdzielczych, które skupiają około 600 banków. Wszystkie banki dostarczają podobne usługi, czyli zbierają depozyty, udzielają pożyczek, prowadzą rachunki, wydają karty płatnicze i obsługują płatności. Dzięki dużej konkurencji między bankami można wybrać najlepsze oferty kredytowe, najdogodniejsze lokalizacje oddziałów, sieci bankomatów, najniższe opłaty i najwyższy poziom obsługi. Przy decyzji, z którego banku korzystać, przydają się rankingi branżowe, opinie w mediach i Internecie, a także rekomendacje znajomych.

Uwaga na parabanki

- Parabanki są podobne do banków – też pożyczają pieniądze i świadczą usługi finansowe. Zwykle nie przyjmują depozytów. Stosują uproszczone procedury i ograniczają formalności.
- Parabanki udzielają pożyczek osobom i firmom, które nie otrzymałyby kredytu w banku, bo mają niespłacone zobowiązania albo za mało zarabiają.
- Realne stopy procentowe dla dłużników parabanków są o wiele wyższe niż w bankach.

Strażnik rynku

Nad rynkiem kapitałowym, ubezpieczeniowym i systemem bankowym czuwa Komisja Nadzoru Finansowego (KNF). Celem KNF jest zapewnienie stabilności, bezpieczeństwa, przejrzystości i prawidłowego działania rynku finansowego, a także ochrona interesów uczestników tego rynku i utrzymanie zaufania do instytucji finansowych w Polsce. www.knf.gov.pl

Zapraszamy do udziału w konkursie rodzinnym z nagrodami! www.fortunaradzi.pl
Czy założyłeś już własny Klub Fortuny?
www.facebook.com/klubfortuny